

HRVATSKA KOMORA INŽENJERA GRAĐEVINARSTVA
Dani Hrvatske komore inženjera građevinarstva 2020.

**NAČELO "IURA NOVIT CURIA" I SUDJELOVANJE
STRUČNJAKA INŽENJERSKIH STRUKA U PRAVNIM
POSLOVIMA**

Stanko Kereta

Stanko Kereta, dipl.ing.stroj., umirovljenik

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

- Što je sud?

Sud (pravo) je vlast koja prosuđuje istinosnu vrijednost teza supostavljenih strana (može biti istinita ili lažna)

Treba li ovo načelo propitivati?

- Što je vještak?

Vještak je stručnjak izvan pravne struke. Mora postupati i prosuđivati po pravilima svoje struke, zakonima koji uređuju primjenu struke i odnose sudionika

Može li vještak provjeravati i tumačiti pravni posao?

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Primjer:

Dva ugovora s različitim izvođačima u isto vrijeme:

1. Izgradnja zgrade s instalacijama i infrastrukturom
2. Isporuka i montaža proizvodne linije s dokazivanjem kapaciteta i obukom radnika

Upravni akti:

Građevinskom dozvolom ne traži se provjera rada Ad 2.

Dobivena je Uporabna dozvola.

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Predmet tužbe: Kupac odbija platiti preostalih 10 % iznosa ugovora.

Obrazloženje tužbe: DOBIVENA JE UPORABNA DOZVOLA

Sud ni stranke nisu konzultirali vještaka.

Kupac tvrdi da trpi štetu jer je oprema nekvalitetna.

Dva puta je vještačena kvaliteta i šteta. Odbačena su kao neegzaktna.

Spor traje 4 godine uz 4 ročišta. Promijenjen je sud (iz Osijeka u Zagreb).

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Kupac podnio protutužbu i predložio zadatak vještačenja:

Utvrđivanje visine štete kupcu uzrokovane kvalitetom ugrađene proizvodne linije

Sud je prvi puta (usmeno) zatražio mišljenje vještaka.

Vještak je zatražio uvid u spis prije prihvatanja.

U spisu nije bilo obvezne ni ugovorene dokumentacije o izvršavanju obveza.

Vještak je nakon uvida u spis predložio zadatak vještačenja:

Utvrditi razliku između ugovorenog i isporučenog u odnosu na proizvodnu liniju te vrijednost istih nedostataka

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Obveze isporučitelja po ugovoru:

- Isporuka i montaža strojeva i proizvodne linije
- Obuka radnika za rad i održavanje proizvodne linije
- Dokazivanje ugovorenog kapaciteta linije
- Predaja garancije banke za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku

Obveze kupca po ugovoru:

- Za montažu pripremiti zgradu i instalacije - kasnio
- Plaćati po završetku faze posla – plaćao unaprijed

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Propisi primjenjivog prava:

- Zakon o gradnji
- Pravilnik o tehničkom pregledu građevine
- Zakon o tehničkim zahtjevima na proizvode i ocjeni sukladnosti
- Zakon o općoj sigurnosti proizvoda
- Pravilnik o sigurnosti strojeva
- Zakon o zaštiti na radu (članak 29. o obvezi osposobljavanja radnika)
- Zakon o obveznim odnosima

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Za uporabnu dozvolu treba:

- priložena propisana dokumentacija
- ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu, lokacijskih uvjeta i drugih uvjeta određenih građevinskom dozvolom
- priključenje na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
- oprema gradilišta, neutrošeni materijali i otpad uklonjeni, a prilaz gradilišta doveden u uredno stanje

Sve je izvršeno!

Dozvola dobivena!

Stanko Kereta

Za okončanje posla treba:

- dokaz o sukladnosti proizvoda
- upute za korištenje
- upute za održavanje
- katalozi rezervnih dijelova
- zapisnici zaštite na radu
- zapisnik o dokazivanju kapaciteta
- potvrde o obuci radnika
- imenovanja osposobljenih instruktora
- garancija banke

Dozvola dobivena!

Usporedivo?

HKIG 2020.

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Zatraženo je dopunjavanje spisa:

- dokazi o sukladnosti proizvoda - dostavljeni
- upute za korištenje - **ne**
- upute za održavanje - **ne**
- katalozi rezervnih dijelova - **ne**
- zapisnici iz zaštite na radu – **s negativnim mišljenjem**
- zapisnik o ugovorenim kapacitetima - **ne**
- potvrde o obuci radnika - **ne**
- imenovanja osposobljenih instruktora - **ne**
- dokaz predaje garancije banke - **ne**

Dozvola dobivena! ?

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Na ročištu:

Prije rasprave:

- Odvjetnik isporučitelja vještaku: "Vi vještačite izvršenje ugovora? To je posao pravnika i odvjetnika!"
- Sudac ne reagira
- Odvjetnik kupca ne reagira

U raspravi:

- Odvjetnik isporučitelja traži objašnjenje potrebe za svakim dokumentom
- Vještak ga upućuje na propise koji ih određuju – pravnik je (to mu je posao?)

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Zaključno:

- uporabna dozvola nije dokaz izvršenja ugovornih obveza - neutemeljena tužba
- kupac je propao jer je predugo trpio neplanirane troškove rada, energije, manjeg kapaciteta i promjenjive kvalitete proizvoda
- sud je isporučitelja držao u zabludi, uzrokovao troškove i odvukao u propast
- vještak je otkrio da načelo "iura novit curia" - ne vrijedi
- Pravilnik o sudskim vještacima daje odvjetniku pravo na takvo mišljenje. Kompetencije vještaka definira formalnima i svodi ih na istu i *"srodnu djelatnost koja je obuhvaćena već stečenom stručnom odnosno školskom spremom"*.

Načelo "IURA NOVIT CURIA" = SUD POZNAJE PRAVO

Hvala na pozornosti i pažnji!

